

Uváděné metody a formy práce jsou využívány v každodenní práci s dětmi. Výčet u kompetencí je rozšiřován dle témat a nápadů pedagoga a není tedy, vzhledem ke kompetenci, závazný. Jejich konkrétní výběr záleží právě na realizovaném tématu, jeho plánované i spontánní náplni. Výběr ovlivní i složení dětí ve třídě, jejich potřeby a schopnosti. Z těchto důvodů je plně na rozhodnutí pedagoga jak nabídku metod a forem obohatí.

Praktické činnosti ke vzdělávacím blokům, které:

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy
- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly
- vedou ke zdravému životnímu stylu
- podporují správný vývoj dítěte
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů
- ponechají dětem dostatečný prostor pro uplatnění jejich aktivity
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu dítěte
- napomáhají k rozvoji pohybových dovedností dítěte, k posilování jeho mravních vlastností a upevňování jeho zdraví
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky a vedou děti k samostatnosti

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme:

- uvolňování hravých činností směrem k dětem – přizpůsoben režim dne
- tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga
- vedení dětí k samostatnosti, k posilování vlastního sebevědomí, vedení dětí ke spolurozhodování a k sounáležitosti s celým kolektivem
- tematické plánování, včetně reakce na zájem, potřeby a vědomosti dětí
- využívání námětů ročních období v průběhu celého roku při práci s dětmi

Formy vzdělávání:

Vzdělávání se uskutečňuje po celý rok pobytu dětí v MŠ, tj. při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy dětí. Usilujeme o to, aby všechny děti byly vzdělávány hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací

okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

INTEGROVANÉ BLOKY

I. **KDYŽ NASTUPUJE PODZIM, NASTUPUJI I JÁ DO ŠKOLKY** - měsíc září + říjen

1. **Ve školce jsme jako doma**
2. **Já a moji kamarádi**
3. **Podzim na zahradě, v sadu a na poli**
4. **Zdravá strava, potraviny**
5. **Co umí vítr a déšť**

Záměry integrovaného tematického bloku:

V tomto tematickém bloku se nově nastupující děti seznamují s prostředím mateřské školy, režimem a kamarády. Protože se utváří nový kolektiv, všechny děti se budou začleňovat do své skupiny a rozvíjet svoje schopnosti žít ve společenství ostatních lidí. Budou si osvojovat a upevňovat zdvořilostní návyky. Budou si uvědomovat sama sebe a druhé. Budou si uvědomovat a učit se vyjadřovat a pojmenovat vlastní emoce i emoce druhých. Vytvoří společně s učitelkou a ostatními dětmi pravidla soužití, která budou dodržovat. Budou rozvíjet schopnost sebeobsluhy. Učit se vytvářet zdravé životní návyky. Rozvíjet orientaci ve školce, ve třídě i v okolí školky a na zahradě. Posilovat kladné vztahy ke kamarádům, k učitelkám, k rodině, domovu.

Děti si uvědomí roční období, ve kterém začíná školní rok – podzim. Budou vnímat krásy a barevnosti podzimní přírody a změny v přírodě. Vypraví se do okolí školky, budou sbírat přírodniny a tvořit z nich. Seznámí se s podzimní zeleninou, ovocem, prací na zahradě, na poli. Upevní si zdravé životní návyky, osvojí si poznatky o zdravé stravě, ovoci, zelenině

Hlavní vzdělávací záměry:

- Seznámit se s prostředím školky
- Orientovat se ve třídě, v prostorách MŠ, znát svoji značku, vnímat své místo ve třídě
- Rozvíjet schopnosti a dovednosti důležité v navazování vztahů

- Půjčovat si hračky, uklízet je na místo
- Zním svoje jméno a jména dětí ve třídě
- Rozvoj komunikativních dovedností, projevovat své potřeby a zájmy
- Upevňovat hygienické návyky
- Osvojit si pravidla slušného chování
- Seznámit děti s prostředím školky, zahrady a blízké okolí školky
- Vytvářet citový vztah ke školce, k místu, ve kterém žijeme
- Osvojit si bezpečné návyky při chůzi mimo areál školky
- Získat poznatky o kamarádech, o své rodině, učitelkách a ostatních zaměstnancích školky
- Rozvíjení pohybových dovedností, koordinaci pohybu
- Seznámit děti s charakteristikou podzimního období, co nám umožňuje podzim
- Vnímat krásy podzimních barev a změn v přírodě
- Seznámit se s pojmy ovoce a zelenina a vliv potravin na zdraví člověka

Očekávané výstupy:

- Odloučit se bez problémů na určitou dobu od rodičů
- Zvládnout základní hygienu, stolování, sebeobsluhu, úklid po sobě a okolo sebe
- Mít vztah k místu a blízkému prostředí
- Navazovat dětská přátelství, komunikovat s druhými dětmi
- Chápat svou roli ve společnosti a podle toho se chovat
- Uvědomovat si, so je bezpečné a co ne
- Uvědomovat si svou samostatnost
- Rozlišovat ovoce, zeleninu
- Poznávat změny v přírodě v souvislosti s ročním obdobím
- Chápat, že změny v přírodě jsou přirozené a samozřejmé
- Vnímat, že svět má svůj řád

Klíčové kompetence:

- Pokud se dítěti dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pozitivní odezva na aktivní zájem

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své požitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními apod.)
- Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu, používá ji k dokonalejší komunikaci s okolím
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším a mladším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Uvědomuje si svoje práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat

Náměty a činnosti:

- seznamovací hry
- prohlídka prostředí mateřské školy
- hry s hračkami, seznamování a pojmenování hraček
- říkadla a písničky k tématu
- téma bezpečnosti ve třídě
- vymezení pravidel soužití a chování ve třídě
- téma kamarádství, vzájemná pomoc
- průpravná a zdravotní cvičení
- výtvarné činnosti k námětu – moji kamarádi, školka, podzim
- námětové hry k tématu – děti a podzim
- psychomotorická cvičení
- učíme se poděkovat, požádat, pozdravit, oslovovat se
- kdo pracuje ve školce
- sestavování jmen
- hry v písku, na zahradě
- pozorování změn v přírodě
- les ve školce
- obrazový materiál – děti, školka, podzim
- rozvíjení smyslů – ochutnávka ovoce, příprava salátů
- Jablíčkování
- Halloween

II. **PODZIMNÍ CESTA K ADVENTU** - měsíc listopad + prosinec

- 1. Hrátky s podzimními dárky**
- 2. Když padá listí**
- 3. Draku, kam letíš?**
- 4. Přichází adventní čas a s Čerty nejsou žerty**
- 5. Vánoční čas**

Záměry integrovaného tematického bloku:

V uvedeném tematickém celku budou děti vnímat krásy a barevnosti podzimní přírody a změny v přírodě. Seznámí se s charakteristikou podzimního období a počasí. Vypraví se do okolní přírody. Budeme si vyprávět o tom, jak zvířata a příroda se připravuje na zimu. Jak se zkracuje den, prodlužuje noc, končí rok a blíží se poslední měsíc roku. Měsíce roku, dny v týdnu, čas.

Upevníme si zdravé životní návyky. Osvojí si poznatky o těle a o zdraví.

Konec podzimu je ve znamení adventu. To je období stvořené k rozvíjení citových vztahů k rodině, přátelům a okolí.

Hlavní vzdělávací záměry:

- Seznamovat se s charakteristikou podzimního období, co nám přineslo, co nám umožňuje
- Probouzet v dětech potřebu pobývat v přírodě, vytvářet si k ní pozitivní vztah – Les ve školce, pracovat s přírodninami
- Posilovat přirozené poznávací city
- Vnímat krásy podzimní přírody, barev a změn v přírodě a blížící se zimy
- Pozorovat počasí – zaměřit se na určování počasí, charakteristiku podzimního počasí, jak se správně oblékat
- Rozvíjení fyzické zdatnosti, chůze v nerovném terénu a zdolávání překážek
- Rozvíjet všechny smysly
- Učit se spolupracovat, vnímat potřeby druhého, respektovat se, být empatický
- Rozvíjet kulturně-estetické dovednosti
- Svátky podzimu a adventu

Očekávané výstupy:

- Poznávat změny v přírodě v souvislosti s ročním obdobím
- Chápat, že změny v přírodě jsou přirozené a samozřejmé
- Naučit se krátký text
- Vyjadřovat se souvisle, výstižně, kultivovaně, umět formulovat myšlenky
- Umět se podělit o hračku, oprostít se od projevů sobectví
- Vnímat den a noc, roční období
- Vnímat krásu adventních dní a příprav na poslední měsíc roku

Klíčové kompetence:

- Klade otázky, hledá na ně odpovědi, chce rozumět věcem, jevům a dějům kolem sebe
- Řeší problémy, na které samo stačí
- Chápe a rozumí
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje symboly, chápe jejich význam
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, vytváří si svůj názor
- Svoje činnosti a hru se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Náměty a činnosti:

- pozorování změn v přírodě – nastupující podzim
- změna barev v podzimní přírodě
- vyrábění draků
- skřítek Podzimáček
- písničky a básničky s podzimní tematikou
- obrazový materiál – stromy, keře, listí, podzimní ovoce, zelenina
- procházky parkem, výlet do lesa
- zvířata a ptactvo na podzim
- jóga – cvičíme sestavy zvířat
- pohybové hry s náměty zvířat
- Les ve školce
- Halloween
- Sv.Martin
- Pozor děti, drak letí!
- Já, kuchtík

III. ZIMNÍ ČAS NASTAL - měsíc leden + únor

1. Na nový rok o slepičí krok. Tři králové
2. Bude zima, bude mráz
3. Zimní hry a zimní sporty
4. Volně žijící zvířata
5. Co děláme celý den
6. Já a moje tělo aneb když kamarád stůně

Záměry integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku přibližujeme charakteristiku zimního období od adventu až po Hromnice. Charakteristické znaky zimy, led, sníh, jejich vlastnosti. Pojmenujeme charakteristické znaky zimy. Zjistíme, jak se žije tam, kde je jen led a sníh, jaká tam žijí zvířata. Užijeme si zimní radovánky a sporty. Budeme poznávat, jak sport pomáhá našemu tělu. Uvědomí si a pojmenují denní, týdenní, měsíční a roční časové cykly, roční období. Seznámí se s hodinami. Upevní si zdravé životní návyky, osvojí si poznatky o svém těle

Hlavní vzdělávací záměry:

- Mikuláš, čert, anděl, vánoční a novoroční svátky – tradice, zvyky, básničky, koledy – oslava u nás a ve světě. Jak slavíme doma.
- Nový rok, Tři králové, Hromnice
- Seznamovat se s charakteristikou zimního období, co nám přináší, co nám umožňuje.
- Pozorovat změny v přírodě a jejich koloběh
- Rozvíjet všechny smysly při poznávání přírody
- Vytvořit si povědomí o existenci jiných národů, světadílů
- Poznávat život zvířat a ptáků a způsob, jak jim můžeme pomáhat
- Rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost, vytrvalost
- Seznamovat se s nejrůznějšími zimními sporty. Zvládat pohyb na sněhu i ledu. Dodržovat pravidla bezpečnosti při sportu.
- Rozvoj tvořivosti a fantazie při tvořivých činnostech – Připravovat se na vánoční oslavy ve školce
- Poznávat časové vztahy, den, noc, den, týden, měsíc, rok, roční období

- Čím budu, až budu velký?
- Osvojení zdravých životních návyků, prevence nemocí, dodržování hygieny, otužování
- Péče o zdraví, sport ke zdraví
- Zima jako roční období, hry ve sněhu, sport v zimě
- Kreslení postavy

Očekávané výstupy:

- Poznávat tradice a kulturu naší země, zvyky a tradice v hudbě a literatuře
- Tradice vánočních a novoročních svátků u nás a ve světě
- Poznávat krásu zimní přírody a její možnosti
- Barvy, velikost, tvar
- Uvědomovat si vazbu k rodině, lidem kolem nás
- Mít vztah ke zvířatům, ptactvu
- Mít bohatou slovní zásobu
- Mluvit gramaticky správně, popisovat situaci, samostatně vyprávět

Klíčové kompetence:

- Učit se spontánně i vědomě, soustředit se na činnost
- Pracovat podle instrukcí a pokynů, dokončit započaté
- Být komunikativní, vstřícný a aktivní
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí
- Umí se domluvit, spolupracuje
- Uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- Respektuje mladší, přijímá kritiku
- Umí být tolerantní

Náměty a činnosti:

- advent a původ adventních oslav – Sv.Ondřej, Sv.Barbora, Lucie, Mikuláš
- rozvoj tvořivých dovedností – výroba dekorací, výzdoba třídy, zdobení stromečku
- hry na rozvoj sounáležitosti, kamarádství
- písničky, básničky, koledy

- četba příběhů s vánoční tematikou
- vánoce za časů J.Lady
- vánoční cukroví
- exotické ovoce
- kapr – hlavní znaky ryb
- pranostiky – Jak na nový rok... Na Tři krále...
- časové vztahy – den, noc, jak měříme čas, hodiny, hodinové ručičky
- větší, menší, největší, nejmenší...
- nemocnice, lékař, veterinář
- Chyť si svého bacila

IV. **JARNÍ PUTOVÁNÍ** - měsíce březen + duben

- 1. Z pohádky do pohádky aneb, co najdeme v knihách**
- 2. Jaro klepe na vrátka**
- 3. Jaro v trávě, na louce**
- 4. Zvířátka na dvorku**
- 5. Brzy budu školákem**
- 6. Velikonoce, Čarodějnice**

Záměry integrovaného bloku:

Seznámit se s knihou, jejím významem, probudit v dětech pozitivní vztah ke knihám. Učit je poznávat a pojmenovávat charakteristické. Orientovat se v dobru a zlu pomocí pohádkových postav. V uvedeném tematickém celku budou děti poznávat a charakterizovat projevy jarního období a počasí. Budou pozorovat změny jarní přírody, naučí se poznávat a pojmenovávat jarní květiny, seznámí se s domácími zvířaty, jejich mláďaty, s ptáky a hmyzem. Společně budeme prožívat radost z oslav jarních svátků.

Připravíme předškoláky do školy, uvědomíme si svůj vývoj a růst.

Hlavní cíle a záměry:

- Posilovat přirozený zájem a radost z objevování
- Seznámit se s jarním obdobím, s jeho charakteristickými znaky, vnímat změny, porovnávat s ostatními ročními dobami
- Učit se pěstovat rostliny, sázet, zalévat a mít povědomí o tom, co potřebují k růstu
- Mít povědomí o domácích zvířatech a jejich mláďatech, o jejich způsobu života na vesnici, užitku pro lidi
- Budeme pozorovat přírodu, rostliny, hmyz, ptactvo
- Seznámíme se s tradicemi velikonočních svátků, budeme se podílet na výzdobě
- Seznámíme se s tradicemi Čarodějnic, připravíme se na oslavy
- Těšit se budeme s hezkých a příjemných zážitků, radostně přijímat oslavy
- Rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- Vytvářet aktivní postoj ke světu, k životu, místu, kde bydlím
- Chápat knihu jako zdroj poučení, zábavy
- Rozvíjet schopnosti klást otázky a hledat na ně odpovědi

- Určovat, co je dobro a zlo, jak proti němu bojovat

Očekávané výstupy:

- Ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti
- Vyhledávat a třídit informace, využívat je v činnostech
- Rytmizovat, určovat počet slabik ve slově
- Poznávat domácí zvířata, mláďata, hmyz, květiny, uvědomovat si odpovědnost za přírodu
- Vědět, že člověk může ovlivnit život zvířat i vzhled přírody
- Poznávat radostné sváteční období

Klíčové kompetence:

- Soustředěně pozoruje, objevuje, experimentuje, užívá jednoduché pojmy, znaky, symboly
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- Problémy řeší i na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů
- Rozlišuje, která řešení jsou funkční a která nejsou, dokáže mezi nimi volit
- Ovládá dovednosti předcházející psaní
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- Dokáže rozpoznat a využívat svoje silné stránky, poznávat své slabé stránky
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, váží si práce i úsilí druhých

Náměty a činnosti:

- Knížky, ilustrace, prohlížení, návštěva knihovny
- Encyklopedie, pohádkové knihy
- Loutková a divadelní představení
- Ilustrace – kdo je to malíř, grafik, výtvarník, fotograf
- Návštěva muzea
- Nastupující roční období – jaro – vše se probouzí k životu
- Hlavní znaky měnící se přírody
- Velikonoční svátky, čarodějnice

- Staráme se o životní prostředí – Den Země
- Pěstujeme bylinky, zeleninu
- Projekt Les ve školce, Zahrada hrou, Medové snídaně
- Mládáta
- Kde bydlíme, kde bydlí babička, co je jiné ve městě a na vesnici
- Tematické omalovánky
- Cvičíme jógu
- Tematické dny – Děti planety země, Máme rádi zvířata, protože jsou chlupatá

V. **CO PŘINÁŠÍ LÉTO?** - měsíce květen + červen

1. **Já a moje rodina, svátek matek**
2. **Město, kde žiji**
3. **Planeta země, vesmír**
4. **Doprava a cestování**
5. **Co přináší léto?**
6. **Voda, živá a neživá příroda**
7. **Děti na celém světě mají svátek aneb co už umím**

Záměry integrovaného tematického bloku:

V tomto integrovaném bloku se zaměříme na příchod léta a činnosti s ním spojené. Budeme objevovat svět, zeměkouli, poznávat vlastnosti materiálů, vody, poznávat přírodu a rozlišovat, co příroda potřebuje a co jí škodí. Budeme poznávat vlastnosti materiálů. Povíme si, jak se chovat o prázdninách, jak se chránit v krizových situacích a jaké nebezpečí na nás může čekat. Budeme pracovat s globusem, mapou a encyklopediemi.

Hlavní vzdělávací záměry:

- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností a přijímat je s jejich odlišnostmi, vést k pochopení, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Vnímat, že svět je pestrý, rozmanitý a má svůj řád
- Poznávat místo, kde žiji a srovnávat ho s jinými místy na zemi
- Upevňovat kladný vztah k domovu a vlasti
- Rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě – co všechno umím a dokážu
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Soustředit se na činnost a její dokončení, spolupracovat s ostatními
- Vnímat a rozlišovat charakteristické znaky léta, umět je porovnat s ostatními ročními dobami ve spojitosti se změnami v přírodě
- Hry dětí v tomto ročním období
- Prohlubovat povědomí o možnostech dopravy
- Upevňovat návyky bezpečného chování na silnici a ulici

- Seznamovat se s různými druhy nebezpečí a jak jim předcházet (slunce, voda, bouřka, blesk, neznámé prostředí, zvířata, cizí lidé)
- Experimentovat s přírodními materiály a na základě pozorování získávat nové poznatky o přírodě
- Rozšířit povědomí dětí o exotických zvířatech a jejich způsobu života
- Prožívat radost při společných hrách

Očekávané výstupy:

- Zvládat prostorovou orientaci v různém prostředí, pohybovat se ve vodě, v písku
- Překonávání překážek, házení, chytání
- Seznámení se s různými druhy květin, rostlin, bylin, ovoce
- Poznávat charakteristické znaky léta
- Pojmenovat, třídít, popsat obrázky
- Získávat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti
- Získat povědomí o existenci národů a kultur různých zemí, planetě Zemi, vesmíru
- Získávat povědomí o vodě jako nezbytnosti pro život ale i nebezpečném živlu
- Navazování vhodné komunikace s dospělými

Klíčové kompetence:

- Má elementární poznatky o světě lidí, zvířat, kultury a techniky
- Zpřesňuje početní představy, užívá číselní a matematické pojmy
- Ovládá řeč, hovoří v celých formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky
- Rozumí slyšenému, reaguje slovně, vede smysluplný dialog
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, pravidlech a dodržuje je
- Při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- Dbá na svoje osobní zdraví a bezpečí

Náměty a činnosti:

- Naše země a naše hlavní město
- Putování s Lipáčkem po Česku

- Česká hymna
- Bezpečnost na silnici, na přechodu, v dopravním prostředku
- Dopravní značky
- Návštěva dopravního hřiště
- Překážková dráha
- Honičky a pohybové hry
- Tematický den – voláme 150, 155,158, 112
- Rodina a já, rodiče a prarodiče
- Svátek matek, jak jsme se narodili a jak o nás maminka pečuje
- Příroda na vesnici
- Živá a neživá příroda
- Voda v našem životě, pramen řeky, moře, jezero, potok, moře
- Podmořský svět, vodní živočichové a rostliny
- Živočichové na louce, na zahradě
- Práce na zahradě
- Planeta Země, planetárium, globus
- Jedeme na prázdniny
- Děti na celém světě